

*Усенко О. В., кандидат наук з державного управління
доктор філософії, директор СШ №139 з поглибленим
вивченням математики (м. Київ)
Йилдиз С., директор школи імені ЛютфіБанатм
Стамбул (Туреччина)*

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА В ГАЛУЗІ ОСВІТИ НА ПРИКЛАДІ ШКІЛ МІСТА КИЄВА ТА МІСТА СТАМБУЛА

Стаття присвячена аналізу впливу сучасних інноваційних освітніх технологій на розвиток глобального міжнародного співробітництва в галузі освіти на прикладі шкіл Києва та Стамбула.

Ключові слова: співробітництво, інноваційні технології, освіта, глобалізація.

Стаття посвячена аналізу впливу современных инновационных образовательных технологий на развитие глобального международного сотрудничества в области образования на примере городов Киева и Стамбула.

Ключевые слова: сотрудничество, инновационные технологии, образование, глобализация.

Процес формування інформаційної культури особистості щільно пов'язаний із вихованням, навчанням та створенням умов для її розвитку, тобто із освітою.

Зовнішнім чинником цього процесу виступає, насамперед, існуюче міжнародне інформаційне суспільство в оточенні якого він відбувається. Але, освіта як спосіб освоєння світу розвивається під впливом внутрішніх спонук та інтересів суб'єкта, в межах особистості, в просторі її самовідчуття[3].

В дряді освіта – суспільство ключовими факторами являються: в освіті – інформаційні технології глобального міжнародного співробітництва, в суспільстві – інтелектуально-розвинена особистість.

Постановка проблеми. Управління глобальними інноваційними процесами в освіті здійснюється шляхом створення умов для їх формування, існування та розвитку, доведення результатів цих інноваційних процесів до широкого загалу, приведення у відповідність до міжнародних стандартів нормативно – правової бази для застосування освітніх інновацій.

Для того, щоб ці умови були достатніми (на разі їх відсутності інноваційні процеси реалізуються у деформованому вигляді або не реалізуються взагалі) замало формального виконання усіх пунктів впровадження нововведень, необхідно створити ту саму випереджувальну модель міжнародного співробітництва в освіті, яка дозволить безпосередньо впливати на кінцевий результат.

Аналіз останніх публікацій. Сучасний розвиток педагогічної науки у світі характеризується пошуком нових фундаментальних підходів до побудови моделей міжнародного співробітництва в освіті. Саме тому важливим показником оновлення сучасної парадигми міжнародного

співробітництва в освіті є інноваційні технології та сумісна експериментальна робота [2; 3; 4; 5].

У Національній доктрині розвитку освіти серед пріоритетів державної політики визначено розробку і здійснення освітніх інновацій, які якісно змінюють мету, зміст, структуру, форми, методи, засоби, технології навчання, виховання й управління [1].

Пріоритетного означення набувають адресні та програмно – цільові функціональні інвестиції в людину, її творчий, науковий, інтелектуальний потенціали. При цьому важливе місце серед них займають інвестиції в наукове обґрунтування міжнародного співробітництва.

Невирішені раніше частини загальної проблеми. Отже, виникає потреба у масштабних інноваціях, тобто розробці й застосуванні сучасних методів та новітніх інформаційних технологій, спеціально пристосованих до підтримки міжнародного співробітництва. Це дозволить забезпечити швидке та адекватне прийняття глобальних рішень в освіті в реальному часовому режимі.

Саме тому, **метою** даної статті є визначення ролі інноваційних освітніх технологій у формуванні глобальної інформаційної культури міжнародного співробітництва на прикладі шкіл Києва та Стамбула.

Виклад основного матеріалу.

Інтелектуалізація діяльності людини є однією з найважливіших характеристик сучасного суспільства яке висовує на перший план інтелект, можливість швидкого отримання та використання отриманих знань, тобто володіння інформаційними технологіями.

Таким чином, ми маємо діалектичну єдність зовнішніх (інформаційне суспільство) та внутрішніх (освітні технології) факторів формування особистості, в тому числі формування її інформаційної культури.

Зважаючи на значну кількість спеціальних та загальнонаукових праць з питань інформаційної культури суспільства, слід чітко визначитись з дефініціями та термінологією, якими будемо далі користуватись.

Інформаційне (або постіндустріальне) суспільство, згідно Беллу, характеризується тим, що інформація та знання перетворюються в безпосередню виробничу силу. При цьому, головним джерелом ринкової сили стає інтелект, утілений в організаційних структурах корпорацій, що створюють інформаційні технології та утримують контроль над ними.

Від капіталу та праці до інформації та знань – основна ознака інформаційного суспільства в якому незрівнянно зростає роль інтелектуальної особистості.

Зміни, пов'язані з розвитком інформаційного суспільства, стверджують новий спосіб життя кожної людини, забезпечують зростання освітнього, професійного, культурного рівня особистості, тобто в тріаді біо-трудо-соціо починає домінувати особистісний компонент, що сприяє переростанню людини економічної в людину творчу, інтелектуальну [5].

Суспільний розвиток набуває нової якості, найефективнішою формою нагромадження стає розвиток людьми власних здібностей, а найвигіднішими інвестиціями – інвестиції в людину, її знання та переконання, навички, уміння і майстерність, тобто інвестиції в освіту.

Досвід останніх десятиліть підтверджує – на роль лідерів у соціально-економічному розвитку претендують країни, що мають найвищий рівень освіти, науки, культури і духовності. Ключова відмінність інформаційних технологій від усіх попередніх полягає в розширенні творчих можливостей індивідуума за рахунок збільшення кількості та якості інформації, яка обробляється, звільнення потенційних творців від рутинних, механістичних операцій.

Велика діалектична спіраль технологічного розвитку людства з погляду відчуження технології від людини набуває яскравої довершеності у вік інформації – від повного відриву до все більшого злиття з людиною в процесі творчої праці.

Місія підготовки індивідуума, здатного створювати і сприймати нововведення в інформаційному суспільстві, а також утвердження в суспільній свідомості мінливості та динамізму покладається, перш за все, на освіту.

Таким чином, щоб підготувати людину до життя в інформаційному суспільстві,

потрібно певним чином змінити і саму освіту, додати їй як за формою, так і за змістом інноваційності [5].

Освіта, це загальноприйнятий універсальний процес, призначений для розвитку людського життя. Це загальний основний інструмент для досягнення успіхів у індивідуальних, соціальних людських аспектах, ідеалів миру, свободи, соціальної справедливості та загальної єдності. Крім того, освіта є рушійною силою соціально-економічного прогресу, яка впливає на всі галузі.

Вона забезпечує можливість створення потенціалів здібності і творчості для індивідуальних цілей і життєвої відповідальності окремої людини. З цієї причини, в освіті глобального масштабу необхідно забезпечити безперервний розвиток і зміни [1].

Якщо розглядати міжнародне співробітництво в поєднанні з найбільш важливою ознакою епохи, фактичним прискоренням і *глобалізацією* комунікацій, необхідно використовувати процес, отриманий в результаті взаємного впливу дій і досвіду один на одного, щоб все більше і більше людей і співтовариств були в курсі всього, що відбувається на землі. Концепція глобалізації є новою концепцією, яка незважаючи на багато чого, що було написано проти, досі являє собою триваючий процес [2]. Поряд з глобалізацією, в освіті відбувається перехід від масової освіти до персоналізованої, від одного методу навчання до множинних типів навчання [4]. Інформація розповсюджується за допомогою інформаційних технологій та стала атрибутом, яким може оволодіти кожний [12].

Далі в нашій роботі ми ще повернемося до інноваційності освіти, а зараз перейдемо до дуже важливої дефініції – освітніх технологій.

Існують велика кількість означень педагогічних (освітніх) технологій. У нашому розумінні це є узагальнене поняття, яке може бути представлене трьома аспектами: науковим, процесуально-описовим та процесуально-діючим.

З наукової точки зору освітня технологія – частина педагогічної науки, яка вивчає й розробляє цілі, зміст і методи навчання та проектування педагогічного процесу.

Процесуально-описовим аспектом освітньої технології є алгоритм (сукупність цілей, методів, засобів тощо) отримання планових результатів навчання.

Діючий аспект освітньої технології – це реалізація двох попередніх на практиці.

Таким чином, технологія освіти – це системна сукупність і порядок

функціонування всіх особистісних, інструментальних і методологічних засобів, що використовуються для досягнення педагогічних цілей.

Але це тільки загальні поняття. Перейдемо до більш детального аналізу проблеми трансформації освітніх технологій під впливом інформаційної революції.

В наші дні у людей почав формуватися новий спільний спосіб життя. Міжнародні спортивні, економічні і культурні взаємодії призвели до нового розвитку загального розуміння і підходу. У ході цього процесу виникла необхідність в такій системі освіти, яка могла б цінувати особистість, базувалася на загальнолюдських цінностях, надавала важливість знанням, навичкам і відповідала вимогам глобального світу. Як сказав Ердоган, освіта повинна розглядатися і інтерпретуватися по-новому [10].

Згідно Л.Г. Гарнеру, глобалізований світ може досягти успіху в системі освіти якщо будуть виконані наступні дії.

1. Система освіти повинна прищеплювати студентам розуміння глобального громадянства. У глобалізованому світі людям вже недостатньо вивчати і знати тільки свою історію, культуру та мову. Для успішної роботи в сфері глобальної ринкової економіки, знадобиться знання характеру і культури різних народів. Особам, які обмежують свій кругозір межами регіону проживання, буде дуже важко добитися успіху в глобалізованому світі.

2. Освіта повинна забезпечувати вміння будувати партнерські відносини між особами і організаціями. Це вміння повинно забезпечувати створення партнерства не тільки між навчальними закладами, але і між підприємствами, промисловими та державними установами на національному та міжнародному рівнях. У цьому сенсі, організація освіти не може залишатися тільки в своїй галузі спеціалізації, вона зобов'язана відповідати змінюваним потребам суспільства і світу.

3. Разом з розвитком комп'ютерних, інформаційних та інтернет-технологій, тепер учні отримують знання не тільки в класній кімнаті. Як говорять фахівці, розвиток технологій привів до різноманітності джерел навчання, прискорив перехід від монотонності до різноманітності. Завдяки передовим технологіям, студентам забезпечується можливість входу в різні соціальні середовища, тепер люди, що знаходяться в різних кінцях світу можуть знаходитися в соціальній взаємодії і спілкуванні. Настільки, що більшість студентів тепер крім класів та курсів

англійської мови, яка стала "спільною мовою", користуються такими продуктами комп'ютерних та інтернет технологій, як соціальні мережі *MSN, Facebook, Youtube*, і навчаються за їх програмами [14].

Як вже зазначалося, подальше зростання міжнародних відносин стане причиною широкого використання засобів масової інформації та призведе до зближення національних і міжнародних співтовариств [8].

Це означає, що аналіз досвіду тематичного дослідження освіти в окремій країні може стати зразком, який міг би використовуватися в іншій країні з подібними умовами [15].

Викладачі Туреччини та України почали свої стосунки, керуючись викладеними вище міркуваннями, на основі доброї волі і відповідно до спільного знаменника цінностей в області розвинених технологій і особливо в галузі освіти і виховання. Це одна з областей відносин між Туреччиною та Україною, початок яким було покладено в 2003 році в рамках співпраці з наступними цілями:

Розвиток знань та здібностей людини поряд з культурною взаємодією;

одночасно з ознайомленням з новими культурами, підвищенням інформованості та розвитком відмінностей з цього питання, вносити свій внесок у просування власної культури;

безпосередньо на місці спостерігати за різними прикладами і застосуванням;

вносити свій вклад в підвищення ролі країни в глобалізованому світі;

сприяти передачі і розповсюдженню знань і досвіду, отриманих в результаті спільних зусиль;

вносити свій внесок у накопичення знань і досвіду у власній галузі викладання.

З новими документами, підписаними в Стамбулі 10 жовтня 2011 в рамках цих цілей, навчально-культурні зв'язки між містами Стамбул і Київ і районами були оновлені до 2016 року. В період з 7 по 11 жовтня, для підписання угоди про співпрацю, в Стамбул прибула начальник Головного управління освіти і науки Київської міської державної адміністрації Горюнова Віра Зіновівна разом з начальниками районних управлінь освіти міста Києва. Проект співпраці в галузі освіти Київ-Стамбул був запущений з 2005 року з ініціативи діючих рука об руку колишнього начальника Головного управління освіти і науки Київської міської державної адміністрації Жебровського Бориса і колишнього директора Стамбульського обласного управління з питань освіти Балібей

Омера. Для продовження дії цього проекту, проведення переговорів, остаточного затвердження умов і підписання угоди про співпрацю в галузі освіти, 1 вересня 2011 року в Київ прибув директор Стамбульського обласного управління з питань освіти Др. Йилдиз Муаммер. Сторони домовилися про взаємний обмін досвідом у галузі освіти, обговорили вибір районів та навчальних закладів побратимів. Стамбульська делегація здійснила презентацію системи "електронна держава". Система "е-держава" використовується не тільки для реєстрації і відстеження пересувань і успіхів учнів, але і забезпечує безліч переваг, наприклад економію часу та паперу. Особливо привабливою стороною цього проекту, є використання електронного підпису для полегшення і прискорення процесу управління.

Українська делегація поділилася досвідом та інноваціями в галузі дошкільного виховання і підняла питання про музейну педагогіку. Крім того, ознайомила з програмою "Перший крок до школи", яка була впроваджена Міністерством освіти і науки України. Програма включає в себе питання про підготовку до школи дітей у віці 5 років.

Крім того, були прийняті наступні рішення:

Розвиток і зміцнення зв'язків Київ-Стамбул в питаннях освіти,

Сприяння в питаннях ознайомлення з культурною та історичною спадщиною міст,

Обмін досвідом у питаннях нових методів і технологій в галузі освіти,

Знаходження джерел для надання допомоги,

Відродити мову навчання в Києві турецькою, в Стамбулі українською.

Спільно брати участь у міжнародних проектах,

Надавати допомогу групам вчителів та учнів у питаннях взаємних візитів Київ-Стамбул з метою освіти,

Інформувати громадськість про здійснені проекти Київ-Стамбул в галузі освіти.

Забезпечувати участь вчителів, методистів у процесі освіти - виховання без посередників.

Обмінюватися кращими "типовими проектами" в галузі освіти.

Як того вимагає "Стамбульська угода 2011", між наступними районами міст Київ - Стамбул: Оболонський - Кадикой, Подільський - Шішлі, Шевченківський - Бешікташ, Святошинський - Фатіх, Солом'янський - Аташехір, Деснянський - Кючюкчекмедже, Голосіївський - Бейоглу,

Дніпровський - Бахчелієвлер, Печерський - Бакиркой, Дарницький - Зейтінбурну, на період 2011-2016 був підписаний відповідний протокол про співробітництво в галузі освіти терміном на 5 років.

Першим заходом у цьому процесі, був візит делегації у складі вчителів та учнів школи Лютфі Банат, разом з батьками учнів в школу № 139 міста Києва. У ході цього візиту вчителі й учні знайомилися між собою, проводилися різні покази та заходи. Для делегації школи імені Лютфі Банат були організовані відвідування деяких університетів, приватних шкіл, дитячих садків та інших закладів освіти міста Києва, надана інформація про ці навчальні заклади, забезпечена можливість спостереження на місці за процесом навчання в перерахованих навчальних закладах.

Під час екскурсій по місту, організованих для делегації школи імені Лютфі Банат, візит не обмежився тільки темою освіти і виховання, став багатограним, що включає соціальні, культурні та мистецькі питання.

У ході цього візиту делегації школи імені Лютфі Банат, де приймаючою стороною виступила школа № 139, відповідно до Угоди, підписаної в Стамбулі між представниками управлінь освіти Стамбула і Києва, в навчальному році 2012-2013 в перших класах школа № 139 стали вивчати турецьку мову.

У продовженні цього процесу, делегація у складі дирекції, вчителів та учнів школи № 139 міста Києва прибула з візитом у школу Лютфі Банат, де їм у Стамбулі була запропонована така ж програма заходів, як для турецької делегації в Києві.

В результаті відвідувань і заходів, проведених до теперішнього часу, в школі № 139 стали викладати турецьку, а в школі імені Лютфі Банат було прийнято рішення про викладання української, починаючи з 2013-2014 навчального року, що є показником початку важливого етапу. В подальшому планується продовження цих візитів, найбільшою метою яких буде спільна реалізація рішень, прийнятих на основі Стамбульської угоди між школами.

Висновки. Спираючись на досвід інноваційних освітніх технологій, усвідомлюючи важливість їх використання у формуванні інформаційної культури особистості та для розвитку міжнародних галузевих зв'язків ми робимо такі висновки.

Інноваційні освітні технології міжнародного співробітництва – це новий крок на шляху до глобального співробітництва між Україною та Туреччиною. Це нові методики, нові мотивації, нарешті, нова філософія

Питання педагогіки

міжнародного співробітництва в освіті, в якій суб'єктом є людина з її прагненнями і бажаннями, талантом, здібностями, особливістю, та релігією, а об'єктом – школи Києва та Стамбула.

Впровадженням цих технологій, результатом інноваційного процесу (інноваційним продуктом) є оптимальна

(випереджувальна) модель співпраці між двома країнами, побудована за участю начальників управлінь освіти і керівників навчальних закладів та новітніх інформаційних технологій, яка дозволить успішно та ефективно впливати на міжнародні відношення між Києвом і Стамбулом.

Література

1. Арслан М. М. Необхідність нової парадигми освіти та трансформації турецької системи освіти / М. М. Арслан // Національна освіта. – № 160.
2. Балай Р. Глобалізація, інформаційне суспільство та освіта / Р. Балай // Журнал факультету педагогічних наук університету Анкари. – 2004. – № 37 (2). – С. 61–82.
3. Бех І. Д. Виховання особистості: У 2 кн. – Кн. 1 : Особистісно орієнтований підхід: теоретико-технологічні засади / І. Д. Бех. – К. : Либідь, 2003 – 280 с.
4. Генч С. З. Зміни цінностей і парадигма нової освіти / С. З. Генч, М. Й. Эрайман // Журнал соціальних наук університету Коджатепе Афьон. – 2007. – № 9. – С. 89–102.
5. Даниленко Л. І. Теорія і практика управління інноваційною діяльністю в загальноосвітніх закладах / Л. І. Даниленко // Практика управління закладом освіти. – 2006р. – №1. – С.13–18.
6. Данільян В. О. Інформаційне суспільство та перспективи його розвитку в Україні (соціально – інформаційний аналіз) / В. О. Данільян. – Харків : Право, – 2008. – 183 с.
7. Дегтяр А. О. Державно-управлінські рішення: інформаційно – аналітичне та організаційне забезпечення / А. О. Дегтяр. – Харків: Хар.Рі НАДУ «магістр», – 2004. – 223 с.
8. Демірель. Порівняльне навчання та освіта. – Анкара: Вид-во Regam. – 4 квітня 2000.
9. Довбиш І. Модель державно – громадського управління загальноосвітнім державним закладом / І. Довбиш // Науковий вісник Чернівецького університету. Педагогіка та психологія. : Зб.наук.праць. – Чернівці: Рута, 2005. – Вип. 258. – С. 49–57.
10. Ердоган, Адміністрація початкових шкіл і лідери в навчанні. Системне видавництво. – Жовтень. – 2000. – 208 с.
11. Огаренко В. М. Роль держави в інституціональних та структурних перетвореннях в системі освіти / В. М. Огаренко // Актуальні проблеми: Зб. Наук. праць. – Х. : Вид-во Хар.Рі НАДУ „Магістр”, 2005. – №2 (24). – Ч.1. – С. 25–32.
12. Огют А. Управління у вік інформації. Нобелівські публікації. – 2001.
13. Усенко О. В. Моделювання державного управління освітою в умовах сучасних суспільно-політичних трансформацій / О. В. Усенко // Проблеми трансформації системи державного управління в умовах політичної реформи в Україні : У 2т. / За заг. Ред. О. Ю. Оболенського, В. М. Князева. – К. : Вид-во НАДУ, 2006. – Т.1. – С. 339–341.
14. Blattner G. Facebook in the Language Classroom: Promises and Possibilities / G. Blattner, M. Fiori // Міжнародний журнал навчальних технологій і дистанційного навчання. – 2009. – № 6 (1). С. 17–26.
15. Lauweyers I. A. Порівняльна освіта / И. А. Lauweyers, Ф. Вариш, К. Нефф. – Публікації Університету Анкара, 1979. – 84 с.

*Oksana Usenko. PhD in public administration
Syleiman Yildiz school director Bantu name Lutfi*

INNOVATION TECHNOLOGIES OF INTERNATIONAL COOPERATION IN THE BRANCH OF EDUCATION ON THE EXAMPLE OF SCHOOLS IN KYIV AND ISTANBUL

The administration of global innovative processes in the education is carried out the way of the conditions for its formation, existence and development, with the purpose to show the results of these innovative processes to wide public, to put into the accordance to the international standards of standard-legal base for application of educational innovations. Innovative educational technologies of international cooperation this is a new step to create a global cooperation between Ukraine and Turkey. These are new methods, new motivations, new philosophy of international cooperation in education, in which the person is the main subject with its aspirations and desires, its talent and capabilities, with its religion, and the object is the schools of Kyiv and Istanbul. The article is devoted to the analysis of influence of modern innovative educational technologies on the development of global international cooperation in the branch of education on the example of schools of Kyiv and Istanbul.

Key words: cooperation, innovation technologies, education, globalization.